

Dosarul nr. 2rac-78/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. Gh. Stratulat)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Danilov, I. Cotruță, I. Secieru)

ÎNCHEIERE

8 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Grape-Alliance”, reprezentată de avocatul Anatol Turchin

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Grape-Alliance” cu privire la încasarea datoriei conform contractelor de credit bancar

împotriva deciziei din 12 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Grape-Alliance”, reprezentată de avocatul Anatol Turchin și menținută hotărârea din 12 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 23 iunie 2018, BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Grape-Alliance” cu privire la încasarea datoriei conform contractelor de credit bancar.

În motivarea acțiunii a invocat că potrivit contractelor de credit nr. 251/2013 din 6 septembrie 2013 și nr. 253/2013 din 6 septembrie 2013, BC „Banca Socială” SA a acordat SRL „Grape-Alliance” credite în sumă de 54 400 000 de lei și respectiv, 12 800 000 de lei, cu termenul de rambursare la 6 septembrie 2016, cu o dobândă de 10 % anual.

Ca rezultat al neonorării obligațiilor conform contractelor de credit menționate, datoria totală a SRL „Grape-Alliance” față de bancă constituie suma de 88 040 398,78 de lei, după cum urmează:

- datorii conform contractului de credit nr. 251/2013 din 6 septembrie 2013 în mărime de 69 234 065,49 de lei, inclusiv datoria la credit - 46 661 578,95 de lei, dobânda neachitată - 21 591 178,54 de lei și penalitatea - 982 308 de lei;

- datorii conform contractului de credit nr. 253/2013 în valoare de 18 805 333,29 de lei, inclusiv datoria la credit - 12 800 000 de lei, dobânda neachitată - 5 729 386 de lei, penalitatea - 269 471 de lei și comision - 6 476,29 de lei.

A remarcat că, deși prin notificare banca a informat pârâtul despre achitarea sumei restante sau înlăturarea în alt mod a omisiunii de executare corespunzătoare a obligațiilor sale, pentru evitarea continuării procedurii de executare forțată, acesta a rămas indiferent, neconformându-se și nefolosindu-se de drepturile sale.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 512, 572, 1146, 1156, 488-490 Cod civil, art. 39, 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea forțată din contul SRL „Grape-Alliance” a datoriei aferente contractelor de credit în sumă de 88 040 398,78 de lei.

Prin hotărârea din 12 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea.

A fost încasată de la SRL „Grape-Alliance” în beneficiul BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare datoria în sumă de 88 040 398,78 de lei.

A fost încasată de la SRL „Grape-Alliance” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 50 000 de lei.

Prin decizia din 12 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL „Grape-Alliance”, reprezentată de avocatul Anatol Turchin și menținută hotărârea primei instanțe.

Prima instanță și instanța de apel au concluzionat asupra temeiniciei acțiunii și obligativitatea pârâtului de a restitui datoria acumulată la contractele de credit în mărime de 88 040 398,78 de lei, or la actele cauzei nu se regăsesc probe care să confirme stingerea datoriei pretinse de către BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare.

Instanța de apel a evidențiat că, chiar și în condițiile în care contractele de credit au fost asigurate prin contracte de ipotecă și gaj, încasarea datoriei aferente contractelor de credit și transmiterea bunurilor ipotecate/gajate în posesia băncii, pentru vânzarea acestora în condițiile legii, sunt proceduri distincte și au scopul stingerii datoriei aferente contractelor de credit, circumstanțe care sunt supuse verificării în procedura de executare.

Totodată, cu referire la argumentul apelantei precum că a fost lipsită la examinarea cauzei în fond de dreptul la apărare, instanța de apel a reținut că potrivit încheierii primei instanțe din 27 iunie 2018, SRL „Grape-Alliance” i-a fost propusă prezentarea referinței și a probelor pe care își întemeiază obiecțiile din referință până la 5 noiembrie 2018, fiind expediată citația în acest sens, care a fost recepționată la 21 septembrie 2018. La fel, la materialele dosarului este anexat și mandatul avocatului Anatol Turchin care reprezintă interesele SRL „Grape-Alliance”, circumstanțe ce denotă că pârâtul nu a dispus cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale în prima instanță, având suficient termen pentru anexarea probelor și obiecțiile pe marginea speței în cauză.

La 12 februarie 2020, SRL „Grape-Alliance”, reprezentată de avocatul Anatol Turchin a declarat recurs împotriva deciziei din 12 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu transmiterea cauzei la o nouă rejudecare sau după caz, respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că în decizia recurată nu au fost elucidate pe deplin toate argumentele invocate și anume, cele prezentate în apelul suplimentar depus de către SRL „Grape-Alliance” la 12 noiembrie 2019, în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, circumstanțe care nu se regăsesc în decizia contestată.

A obiectat că instanțele de judecată ierarhic inferioare, văzând complexitatea cauzei, fără a cunoaște poziția pârâtului pe acest caz, au examinat cauza civilă cu o valoare de 88 040 398,78 de lei, încălcând de fapt flagrant drepturile participantului la proces, reprezentantul SRL „Grape-Alliance”, participând doar la pronunțarea hotărârii în prima instanță, deoarece anterior a fost antrenat în alt proces la Curtea de Apel Chișinău.

Având în vedere cele menționate, a avut loc o încălcare a dreptului la un proces echitabil de către prima instanță, garantat de art. 6 par. 1 din CEDO, precum și a dreptului de acces liber la justiție, instituit de art. 20 alin. (1) din Constituția RM.

Circumstanțele date au fost neglijate de către instanța de apel în examinarea cauzei, nefiind dată apreciere acestora în decizia contestată.

Prima instanță a concluzionat eronat că pârâtul nu a negat cuantumul sumelor invocate de către reclamant, fiind citat în mod legal, neprezentându-se însă în ședința de judecată, iar conform art. 123 alin. (6) CPC, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

Astfel, a considerat aprecierea primei instanței drept o interpretare eronată a legislației în vigoare, or în cazul dat o parte în proces a fost lezată de dreptul la apărare, fapt ce a făcut imposibilă invocarea poziției sale asupra cererii de chemare în judecată.

A reiterat recurenta că la înaintarea acțiunii în instanța de judecată, BC „Banca Socială” SA și-a înaintat acțiunea doar pe contractele de credit nr. 251/2013 din 6 septembrie 2013 și nr. 253/2013 din 6 septembrie 2013, neprezentând la acțiunea înaintată toate actele ce ar servi drept temei întru încasarea sumelor din acțiune.

Astfel, intenționat au fost duse în eroare instanțele de judecată ierarhic inferioare, or circumstanțele cauzei au fost de fapt denaturate de către intimat neinvocând faptul că după semnarea contractelor de credit au fost încheiate și șase contracte de ipotecă și gaj, care de fapt au asigurat în totalmente rambursarea creditului și anume, contractul de gaj nr. 511 din 6 septembrie 2013, contractul de ipotecă nr. 512 din 6 septembrie 2013, contractul de ipotecă nr. 513 din 6 septembrie 2013, contractul de ipotecă nr. 514 din 6 septembrie 2013, contractul de gaj nr. 516 din 6 septembrie 2013 și contractul de gaj nr. 653 din 28 octombrie 2013.

Totodată, a precizat că la 11 august 2016, între BC „Banca Socială” SA și SRL „Grape-Alliance” au fost încheiate trei acorduri privind transmiterea benevolă a bunului ipotecat în posesia creditorului ipotecar cu nr. 4645, 4647 și 4649, bunurile fiind transmise intimatului, fapt care iarăși a fost tăinuit de către intimat, iar alegațiile din referința depusă de către acesta precum că bunurile în urma a optsprezece licitații nu au putut fi înstrăinate nu au niciun suport probatoriu.

Astfel, a concluzionat că circumstanțele importante ale cauzei nu au fost elucidate, iar actele judecătorești recurate au fost bazate doar pe argumentele intimatului, în urma tăinuirii anumitor probe de către intimat, iar celor invocate de către SRL „Grape-Alliance” în cadrul examinării cauzei nu au fost dată aprecie, fiind neglijate de instanțele de judecată ierarhic inferioare.

La 26 februarie 2020, în adresa intimă BC „Banca Socială” SA a fost expediată copia cererii de recurs depusă de SRL „Grape-Alliance”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 166), fiind recepționată de către intimată la 28 februarie 2020, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 185).

La 24 martie 2020, prin intermediul poștei electronice și prin intermediul Oficiului Poștal, BC „Banca Socială” SA, în proces de lichidare a depus referință la recursul declarat de SRL „Grape-Alliance”, solicitând respingerea recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 12 decembrie 2019, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 156), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 12 februarie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „Grape-Alliance”, reprezentată de avocatul Anatol Turchin, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Grape-Alliance”, reprezentată de avocatul Anatol Turchin, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de SRL „Grape-Alliance”, reprezentată de avocatul Anatol Turchin urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Grape-Alliance”, reprezentată de avocatul Anatol Turchin.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu